

"Stichting "De Groep van de Figuratieve abstractie " (deel 2) "

Stichting "De Groep van de Figuratieve abstractie " (deel 2)

Fred van der Wal: De formulering door de buitengewoon talentvolle beeldhouwer/tekenaar Eddy Roos over de relatie figuratie versus abstractie is heel wat duidelijker dan de warrige verklaring van de Rijksakademie docenten over hetzelfde onderwerp zoals die te lezen valt op Wikipedia. Ik heb na het ontmoeten van een aantal docenten en 'studenten' van de Rijksakademie tussen 1967 en 1987 afdeling vrije schilderkunst geen kunstenaars of docenten van belang ontmoet.

Ik verdenk de Rijksakademie docenten met hun flauwe kul van 'Figuratieve abstractie' van een doorzichtig stuntje om zichzelf een status toe te meten met de onzin van figuratie versus abstractie, een pseudo groep getooid met de niet echt originele naam Figuratieve abstractie uit zucht naar een publicitaire meerwaarde om zichzelf te profileren.

De Groningse Minerva academie docenten repten in hun enthousiasme over de (fictieve) Figuratieve Abstractie over de 'abstractie' in het werk van Rembrandt en andere zeventiende eeuwers.

In de zeventiende eeuw bestond het begrip abstractie niet. De schilders schilderden hetgeen zij zagen, zonder de zwaarwichtigheid die de zogenaamde moderne kunst kenmerkt waarin kunstproducten worden gelegitimeerd met een omhaal van woorden, waarin niet alleen de Nederlanders, maar vooral de Duitsers sterk in zijn/waren als erfgenamen van de fenomenologie.

Naar mijn smaak is de synergie van abstractie en figuratie in de vijftiger en zestiger jaren door de Engelse en Amerikaanse Pop Art al of niet bewust min of meer in een enkel geval geslaagd. De reactie door realistische, surrealistische en nieuwfiguratieve kunstenaars op het dood gelopen abstracte schilderen zag ik als hoogstnoodzakelijk in 1966. Het bloedeloze abstract expressionisme van in Nederland plat pratende half geschoolde of ongeschoolde verfklieders zag ik in de vroege jaren zestig als ouderwets, anti- intellectueel en een dood lopende weg.

De flatness van de Popart schilderijen, het opzettelijke gebrek aan scherptediepte en perspectief verzoende de figuratie met de abstractie. De decoratieve aspecten van de popart vormden een lichtvoetige reactie op het schijn conceptuele en het gespeelde serieuze van het abstract expressionisme. De Blow Up van de rasterpunten van strips en gebruiksdrukwerken en de vlakke pseudo glossy aanpak van Tom Wesselmann tenderden naar abstractie. Koelheid en cleanness tegenover de fake bewogenheid van het abstract expressionisme.

De verzoening tussen abstractie en figuratie komt het duidelijkst uit in de werken van Francis Bacon, waarin een abstract expressionistische schilderwijze een fotografische surrealistisch beeld suggereert.

De opmars van de realisten begon in de jaren zestig en werd gepromoot door Galerie Mokum te Amsterdam. Tot 1973 waren daar schilders vertegenwoordigd die iets te zeggen hadden. Daarna won de commercie het van de originele talenten. Potjes en pannetjes schilders als

Helmantel c.s.werden belangrijk geacht door de galeriehoudster en haar opvolgers. Na 1973 was Galerie Mook van geen enkele belang meer en weg gezakt in de commercie.

POP ART WIKIPEDIA:

Jasper Johns, Robert Rauschenberg, en Larry Rivers worden beschouwd als de grondleggers van de nieuwe Amerikaanse popart in het midden van de jaren vijftig. Hun artistieke creaties waren het gevolg van een reactie op het als steriel beschouwde Abstract Expressionisme. Zij realiseerden zich dat, om nog iets toe te voegen aan het al gerealiseerde, men de abstractie moest verlaten. Johns, Rauschenberg en Rivers zijn typische voorbeelden waarbij de Abstract Expressionistische penseeltoets behouden blijft, maar waarbij figuratieve elementen aan de compositie worden toegevoegd. In het begin van de jaren zestig dreven kunstenaars als Andy Warhol, George Segal, Roy Lichtenstein, Jim Dine, Claes Oldenburg, Robert Indiana, Tom Wesselmann en James Rosenquist deze figuratie door en maken zij in feite een bocht van negentig graden ten opzichte van de poging van de abstract expressionisten en introduceerden zij op de meest extreme manier de alledaagse objecten in hun schilderijen. In Californië ontstond een eigen vorm van popart, waartoe Mel Ramos, Wayne Thiebaud en Ed Ruscha.

© april 2016, fredvanderwal, BasicPublishing.nl